

Plenaire bijeenkomst City Deal Energieke Wijken 8 december 2023

Locatie: buurthuis Geeren-Noord, Philips Lammekensstraat 30 te Breda

Programma

- 09.30 uur Inloop en koffie
- 09.50 uur Opening van de bijeenkomst door Regien van Adrichem en welkom door wethouder Arjen van Drunen (wethouder Verbeter Breda).
- 10.00 uur Korte stand van zaken City Deal Energieke Wijken
- 10.10 uur In gesprek met Lodewijk Asscher over de bijdrage die de energietransitie kan leveren aan het versterken van kwetsbare wijken. Welke kansen ziet hij en wat is zijn boodschap aan de partners van de City Deal Energieke Wijken?
- 11.00 uur korte pauze
- 11.15 uur eerste ronde deelsessies (zie hieronder)
- 12.00 uur lunch en netwerken
- 12.45 uur tweede ronde deelsessies (zie hieronder)
- 13.30 uur afsluiting bijeenkomst
- 13.45 uur De wijk in (vervoer is geregeld)

Gespikkeld bezit in Wisselaar

Breda is, in samenwerking met woningcorporatie Laurentius, een pilot gestart voor de renovatie en verduurzaming van grondgebonden eengezinswoningen in Wisselaar (Breda-Noord). In het kader van groot onderhoud gaat Laurentius hier t/m 2026 in totaal 563 van haar woningen verduurzamen. In de betreffende bouwblokken zijn in het verleden 142 woningen verkocht. De eigenaren van deze 'gespikkeld bezit' woningen krijgen van de corporatieaannemers Geluk Groep en De Kok Bouwgroep hetzelfde renovatieaanbod als de direct aangrenzende corporatiewoningen.

- 15.30 uur terug naar buurthuis - einde

Deelsessies

1. Dashboard Geldstromen

In de plenaire bijeenkomst van 2022 is het dashboard Geldstromen in de Wijk geïntroduceerd. Doel van dit dashboard is inzicht te krijgen in de verschillende geldstromen in de wijk, slimme koppelingen tussen geldstromen te maken en de data uit het dashboard te benutten om de om de energietransitie in kwetsbare wijken te versterken.

Het dashboard is gereed voor Arnhem, Rotterdam en Tilburg en zal nu worden gevuld met de data voor de andere City Deal steden.

Deze sessie is bedoeld voor met name de andere City Deal steden, om een kijkje te nemen in het dashboard en de ervaringen van Arnhem, Rotterdam en Tilburg te horen.

2. Van huisbezoek naar systeendoorbraak

De aanpak in de buurt Fier (Vinkhuizen – Groningen). Alles staat in de startblokken om aan de slag te gaan; er ligt een plan, er is geld, de overeenkomst met de aannemer is afgesloten, er is een buurtteam en er staan adviseurs klaar om de wijk in te gaan.

Het idee is om in Fier energiecoaches en buurtteam samen op te laten trekken in het benaderen van huishoudens. In gesprekken hierover met IPW is voorgesteld om in de nieuwe samenwerking de Doorbraakmethode te gebruiken als een gezamenlijk instrument om ook het interne samenspel tussen de betrokken gemeentelijke afdelingen structureel te versterken. De lessen die in Fier worden opgedaan over het goed samenwerken over domeinen heen zijn van belang voor alle City Deal steden.

Martin Klooster (gemeente Groningen) en Robert Duiveman (IPW) vertellen over de aanpak in Fier en de stappen die tot nu toe genomen zijn.

3. Energiefixers

A. Roland Kluskens (gemeente Arnhem) en Pascal Hazeleger (bewoners initiatief De Blauwe Wij(k)economie) vertellen over hoe zij in Arnhem bezig zijn met duurzame arbeidstoeleiding van energiefixers. Vragen die aan bod komen zijn: hoe ontsluit je de wijk voor bedrijven die in de energietransitie actief zijn en sla je een brug tussen de bewoner en deze bedrijven? Hoe ga je nou als gemeente van kleine energiebesparende maatregelen naar structurele, duurzame oplossingen? En waarom is een participerende bewoner, een bewoner als coproducent, hierin essentieel? Aan het eind van de sessie geeft Janne van Stokkom van het ministerie van SZW een toelichting over hoe zij gezamenlijk met de branches en energiefixbedrijven tot een Ontwikkelpad voor de energiefixer (richting de technische sectoren) gaan komen. Enkele Citydealsteden hebben aangegeven hiermee aan de slag te willen gaan in regionaal verband.

B. Samen met René Schellekens, adviseur energietransitie en energiearmoede van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) kijken we naar welke energiefixing initiatieven kansrijk en succesvol zijn en waarom. Lilith Smidts-Lefever, een ervaringswerker vanuit de Stichting Sterk uit Armoede, vertelt ons hoe het is om in armoede te leven. Met de steden gaan we het gesprek aan over belangrijke vragen: hoe creëer je een blijvende vertrouwensband tussen de energiefixer en de bewoner? Waarom is het zo belangrijk om niet met vooringenomen ideeën, maar met open blik het gesprek met elkaar aan te gaan? En waarom is het essentieel om niet over, maar met

mensen te praten als we van kleine energiebesparende maatregelen tot structurele, duurzame oplossingen willen komen?

4. **Verduurzamingsaanpak kleine VvE's**

In de versnellingsagenda verduurzaming VvE's d.d. 15 juni is benoemd dat door BZK (B&E) samen met de steden in de City Deal Energieke Wijken, duurzaam en sociaal een CoP gaat opzetten voor de verduurzaming van kleine VvE's in kwetsbare wijken. Via de CoP kunnen gemeenten hun goede ervaringen en kennis over de juiste VvE-aanpak en geconstateerde VvE-knelpunten in kwetsbare wijken delen en wordt samen gewerkt aan oplossingen. Onder ander wordt in de CoP onderzocht hoe VvE's kunnen worden geactiveerd en op welke wijze opschaling van kleine VvE's in kwetsbare wijken mogelijk kan worden gemaakt.

In een werksessie met Barbara Weeink (BZK B&E) en (collega) gaan we, na een korte update door Barbara van de stand van zaken rond de VvE-versnellingsagenda verduurzaming, aan de slag met de leervragen vanuit de steden om zo invulling te kunnen geven aan de CoP die in Q1 2024 van start zal gaan.

5. **Wat kunnen we samen met NPLW?**

Een kennis(makings)sessie met Ingrid Koenraats en Tom de Groot van NPLW, beiden actief op Opgave Isolatie en Energiearmoede. Waar kan NPLW de partijen in de City Deal ondersteunen en hoe kunnen de ervaringen vanuit de verschillende lijnen in de City Deal NPLW voeden?

Nadere toelichting op het wijkbezoek aan Wisselaar

Een deel van de woningen (315 woco / 22 particulier) krijgt een integrale renovatie. bestaande uit dakrenovatie (RC-waarde 6), vervangen ramen/kozijnen (HR++), na-isoleren spouwmuren (incl. gevelherstel), CO2-gestuurde mechanische ventilatie, elektrificeren kookfunctie (er is al stadsverwarming) en aanbrengen zonnepanelen. Bij een ander deel (248 woco / 120 particulier) wordt alleen het dak gerenoveerd en zonnepanelen geplaatst.

Het hele renovatieproject is opgeknipt in 3 uitvoeringsprojecten, waarvan het eerste (gestart in 2022) inmiddels is uitgevoerd en het tweede (2023/2024) op dit moment in uitvoering is. In het huidige deelproject is c.a. 45% van de particulieren ingegaan op het renovatieaanbod. De corporatieaannemers zullen hun werkwijze presenteren en een rondleiding verzorgen langs reeds afgeronde renovaties én langs werk in uitvoering.